

คู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานสำหรับ

นายทะเบียนพาณิชย์

และพนักงานเจ้าหน้าที่

โดย สำนักการคลัง เทศบาลนครอุบลราชธานี

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1	ความเป็นมาและพาณิชย์กิจที่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ 1-1
บทที่ 2	สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ พนักงานเจ้าหน้าที่ และนายทะเบียนพาณิชย์ 2-1
บทที่ 3	ชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจ 3-1
บทที่ 4	แบบพิมพ์ และอัตราค่าธรรมเนียม 4-1
บทที่ 5	รายละเอียดคำขอและเอกสารประกอบในการจดทะเบียนพาณิชย์ 5-1
บทที่ 6	หน้าที่ของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ 6-1
บทที่ 7	ความผิดตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ.2499 และบทกำหนดโทษ 7-1

ภาคผนวก
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

	หน้า
ภาคผนวก ก	พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 (ฉบับสมบูรณ์) ก-1
ภาคผนวก ข	พระราชกฤษฎีกากำหนดกิจการเป็นพาณิชย์กิจ พ.ศ. 2546 ข-1
ภาคผนวก ค	กฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 ก-1
ภาคผนวก ง	ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการถอน ใบทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ ง-1
ภาคผนวก จ	ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ 83 (พ.ศ. 2515) เรื่อง กำหนดพาณิชย์กิจ ที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์ จ-1
ภาคผนวก ฉ	ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ 93 (พ.ศ. 2520) เรื่อง กำหนดพาณิชย์กิจ ที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 ฉ-1
ภาคผนวก ช	ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และ นายทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2552 ช-1
ภาคผนวก ซ	ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และนายทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2552 ซ-1
ภาคผนวก ฌ	ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และนายทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2553 ฌ-1
ภาคผนวก ฎ	ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง ให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจต้องจด ทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2553 ฎ-1
ภาคผนวก ฏ	ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง แต่งตั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการพิจารณาการถอนใบทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ ฏ-1
ภาคผนวก ฐ	ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดแบบพิมพ์ พ.ศ. 2549 ฐ-1
ภาคผนวก ด	คำสั่งสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ ที่ 1/2553 เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการกำหนดเลขทะเบียนพาณิชย์ และเลขค่าของจดทะเบียนพาณิชย์ ด-1
ภาคผนวก ต	คำสั่งสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ ที่ 2/2553 เรื่อง ให้จัดส่งสถิติและ ข้อมูลการจดทะเบียนพาณิชย์ ต-1
ภาคผนวก ถ	รายชื่อสถานที่ติดต่อ และหมายเลขโทรศัพท์ ถ-1

สำนักงานจดทะเบียนพาณิชย์ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ อำเภอ จังหวัด	กรมจดทะเบียน	(เฉพาะเจ้าหน้าที่) เลขรับที่ รับวันที่ เลขที่คำขอเดิม ทะเบียนเลขที่

ประเภทคำขอ

[] จดทะเบียนพาณิชย์ (ให้กรอก [1] - [8] ส่วน [9] - [12] ไม่เลือกกรอกเฉพาะกรณี)

[] จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการ [] [] [] [] [] ตั้งแต่วันที่ เป็นต้นไป (ให้กรอกเฉพาะรายการซึ่งประสงค์จะขอเปลี่ยนแปลง)

[] จดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจ ตั้งแต่วันที่ (ให้กรอกรายการเฉพาะใน [1] [2] และ [5])

[1] ชื่อผู้ประกอบพาณิชย์กิจ อายุ ปี เพศ สัญชาติ
 ที่อยู่เลขที่ หมู่ที่ ต.รอก/ซอช ถนน ตำบล/แขวง
 อำเภอ/เขต จังหวัด โทรศัพท์ โทรสาร

[2] ชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจ ภาษาไทย
 ภาษาต่างประเทศ (ถ้ามี)

[3] ชนิดแห่งพาณิชย์กิจ รหัสสำหรับเจ้าหน้าที่

(1)	<table border="1" style="width:100%; height: 20px;"> <tr><td style="width:25%;"></td><td style="width:25%;"></td><td style="width:25%;"></td><td style="width:25%;"></td></tr> </table>				
(2)	<table border="1" style="width:100%; height: 20px;"> <tr><td style="width:25%;"></td><td style="width:25%;"></td><td style="width:25%;"></td><td style="width:25%;"></td></tr> </table>				
(3)	<table border="1" style="width:100%; height: 20px;"> <tr><td style="width:25%;"></td><td style="width:25%;"></td><td style="width:25%;"></td><td style="width:25%;"></td></tr> </table>				
(4)	<table border="1" style="width:100%; height: 20px;"> <tr><td style="width:25%;"></td><td style="width:25%;"></td><td style="width:25%;"></td><td style="width:25%;"></td></tr> </table>				

[4] จำนวนเงินทุนที่นำมาใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจเป็นประจำ จำนวน บาท (.....)

[5] ที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ เลขที่ หมู่ที่ ต.รอก/ซอช
 ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต
 จังหวัด โทรศัพท์ โทรสาร

[6] ชื่อผู้จัดการ อายุ ปี สัญชาติ ที่อยู่เลขที่
 หมู่ที่ ต.รอก/ซอช ถนน ตำบล/แขวง
 อำเภอ/เขต จังหวัด โทรศัพท์ โทรสาร

[7] วันที่เริ่มต้นประกอบพาณิชย์กิจในประเทศไทย ตั้งแต่วันที่

[8] วันที่ยกจดทะเบียนพาณิชย์

[9] รับโอนพาณิชย์กิจมาจาก สัญชาติ ที่อยู่เลขที่
 หมู่ที่ ต.รอก/ซอช ถนน ตำบล/แขวง
 อำเภอ/เขต จังหวัด โทรศัพท์ โทรสาร
 ชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจ โฉนดที่ดินที่
 หมายเหตุอื่น

[10] ที่ตั้งสำนักงานสาขา เลขที่ หมู่ที่ ต.รอก/ซอช
 ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต
 จังหวัด โทรศัพท์ โทรสาร
 ที่ตั้งโรงเก็บสินค้า เลขที่ หมู่ที่ ต.รอก/ซอช
 ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต
 จังหวัด โทรศัพท์ โทรสาร

ตัวแทนค้าต่าง คือ _____ ที่อยู่เลขที่ _____ หมู่ที่ _____
 ตระกูล/ชื่อ _____ ถนน _____ ตำบล/แขวง _____
 อำเภอ/เขต _____ จังหวัด _____ โทรศัพท์ _____ โทรสาร _____

[11] ชื่อ อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ตำบลที่อยู่ และจำนวนทุนลงทุนของผู้เป็นหุ้นส่วน และจำนวนเงินทุนของห้างหุ้นส่วน
 ผู้เป็นหุ้นส่วนของห้างหุ้นส่วน/ผู้เป็นหุ้นส่วนเข้าใหม่ มีจำนวน _____ คน ดังนี้

(1) _____ อายุ _____ ปี เชื้อชาติ _____ สัญชาติ _____
 ที่อยู่เลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตระกูล/ชื่อ _____
 ถนน _____ ตำบล/แขวง _____ อำเภอ/เขต _____
 จังหวัด _____ โทรศัพท์ _____ โทรสาร _____
 ลงหุ้นด้วย _____ จำนวน _____ บาท (ลงลายมือชื่อ)

(2) _____ อายุ _____ ปี เชื้อชาติ _____ สัญชาติ _____
 ที่อยู่เลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตระกูล/ชื่อ _____
 ถนน _____ ตำบล/แขวง _____ อำเภอ/เขต _____
 จังหวัด _____ โทรศัพท์ _____ โทรสาร _____
 ลงหุ้นด้วย _____ จำนวน _____ บาท (ลงลายมือชื่อ)

(3) _____ อายุ _____ ปี เชื้อชาติ _____ สัญชาติ _____
 ที่อยู่เลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตระกูล/ชื่อ _____
 ถนน _____ ตำบล/แขวง _____ อำเภอ/เขต _____
 จังหวัด _____ โทรศัพท์ _____ โทรสาร _____
 ลงหุ้นด้วย _____ จำนวน _____ บาท (ลงลายมือชื่อ)

[12] จำนวนเงินทุน จำนวนหุ้น และมูลค่าหุ้นของบริษัทร่วมกิจการ จำนวนและมูลค่าหุ้นที่บุคคลอื่นแต่ไม่ใช่สมาชิกมีอยู่

ทุนจดทะเบียน _____ บาท แบ่งออกเป็น _____ หุ้น มูลค่าหุ้นละ _____ บาท
 สัญชาติ _____ ชื่อหุ้น _____ หุ้น สัญชาติ _____ ชื่อหุ้น _____ หุ้น
 สัญชาติ _____ ชื่อหุ้น _____ หุ้น สัญชาติ _____ ชื่อหุ้น _____ หุ้น

[13] ผู้เป็นหุ้นส่วนออกหรือตาย จำนวน _____ คน ดังนี้ (ใช้กรณีของทะเบียนเปลี่ยนประเภทการทวนหรือ 11)

(1) _____ อายุ _____ ปี เชื้อชาติ _____ สัญชาติ _____
 ที่อยู่เลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตระกูล/ชื่อ _____
 ถนน _____ ตำบล/แขวง _____ อำเภอ/เขต _____
 จังหวัด _____ โทรศัพท์ _____ โทรสาร _____

(2) _____ อายุ _____ ปี เชื้อชาติ _____ สัญชาติ _____
 ที่อยู่เลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตระกูล/ชื่อ _____
 ถนน _____ ตำบล/แขวง _____ อำเภอ/เขต _____
 จังหวัด _____ โทรศัพท์ _____ โทรสาร _____

[14] อื่น ๆ _____

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายการข้างต้นถูกต้องและเป็นความจริงทุกประการ
 (ลงลายมือชื่อ) _____ ผู้ประกอบกิจการพาณิชย์กิจ
 (_____)

บันทึกนิตยสารทะเบียนพาณิชย์
 รับจดทะเบียน ณ วันที่ _____
 (ลงลายมือชื่อ) _____ นายทะเบียนพาณิชย์
 (_____)

ขั้นตอนการเตรียมเอกสารของจดทะเบียนพาณิชย์

1.กรณีสถานที่ตั้งร้านเป็นเข้าบ้านเอง

- 1.1 สำเนาทะเบียนบ้าน (ผู้ประกอบการ) ตัวเดียวกับกับทะเบียนบ้านที่ตั้งร้าน
- 1.2 สำเนาบัตรประชาชน (ผู้ประกอบการ) เข้าบ้าน
- 1.3 รูปถ่ายหน้าร้านให้เห็นป้ายชัดเจน(ป้ายถาวร) ชื่อร้านต้องเป็นภาษาไทย (บังคับ) และของที่ขายในร้าน
- 1.4 แผนที่ตั้งร้าน (เขียนใส่กระดาษ A4)

2.กรณีสถานที่ตั้งร้านเป็นของพ่อแม่

- 2.1 สำเนาทะเบียนบ้าน (ผู้ประกอบการ)
- 2.2 สำเนาบัตรประชาชน (ผู้ประกอบการ)
- 2.3 รูปถ่ายหน้าร้านให้เห็นป้ายชัดเจน(ป้ายถาวร) ชื่อร้านต้องเป็นภาษาไทย (บังคับ) และของที่ขายในร้าน
- 2.4 แผนที่ตั้งร้าน (เขียนใส่กระดาษ A4)
- 2.5 สำเนาทะเบียนบ้านที่ตั้งร้าน (เจ้าของทรัพย์สินเซ็นรับรองเอกสาร)
- 2.6 หนังสือยินยอมใช้สถานที่ แนบสำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประชาชน ของ เจ้าของทรัพย์สิน

3.กรณีสถานที่ตั้งร้านเป็นที่เช่า

- 3.1 สำเนาทะเบียนบ้าน (ผู้ประกอบการ กับผู้เช่าต้องเป็นคนเดียวกัน)
- 3.2 สำเนาบัตรประชาชน (ผู้ประกอบการ กับผู้เช่าต้องเป็นคนเดียวกัน)
- 3.3 รูปถ่ายหน้าร้านให้เห็นป้ายชัดเจน(ป้ายถาวร) ชื่อร้านต้องเป็นภาษาไทย (บังคับ) และของที่ขายในร้าน
- 3.4 แผนที่ตั้งร้าน (เขียนใส่กระดาษ A4)
- 3.5 สำเนาทะเบียนบ้านที่ตั้งร้าน (เจ้าของทรัพย์สินเซ็นรับรองเอกสาร)
- 3.6 สำเนาสัญญาเช่าร้าน แนบสำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประชาชน ของ เจ้าของทรัพย์สิน

ถ้าเช่ากับบริษัทต้องมีหนังสือรับรองบริษัท

(ติดอากรแสตมป์ 1,000 ละ 1 บาท ต่อปี) สูตร ค่าเช่า x 12 หาร 1,000 = อากรแสตมป์

*** กรณีไม่ได้มาเองให้ทำหนังสือมอบอำนาจ แนบสำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประชาชน ของผู้รับมอบ

“ส่งเอกสารครบนำได้รับภายใน 5 วัน”

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร 045-246060 ต่อ 206 (งานทะเบียนพาณิชย์) เทศบาลนครอุบลราชธานี

ขั้นตอนการเตรียมเอกสาร เปลี่ยนแปลง / ยกเลิก ทะเบียนพาณิชย์

1. แบบ ทพ.

- กรณีปิดกิจการ กรอกข้อ 1 2 5
- กรณีเปลี่ยนแปลง กรอกเฉพาะข้อที่ต้องการเปลี่ยนแปลงข้อมูล

2. ใบทะเบียนพาณิชย์ตัวจริง (กรณีหายไปแจ้งความหาย)

3. สำเนาทะเบียนบ้าน (ผู้ประกอบการ)

4. สำเนาบัตรประชาชน (ผู้ประกอบการ)

5. สำเนาใบเสร็จชำระภาษีป้าย ณ. ปีที่มาติดต่อ

6. กรณีผู้ประกอบการไม่ได้มาติดต่อเอง ให้ทำหนังสือมอบอำนาจ (ติดอากรแสตมป์ 10 บาท)

- แนบสำเนาทะเบียนบ้าน (ผู้รับมอบ)
- แนบสำเนาบัตรประชาชน (ผู้รับมอบอำนาจ)

7. กรณีผู้ประกอบการเสียชีวิต

- ต้องมีหนังสือจัดการมรดก
- แนบสำเนาทะเบียนบ้าน (ผู้ได้รับจัดการมรดก)
- แนบสำเนาบัตรประชาชน (ผู้ได้รับจัดการมรดก)

พระราชบัญญัติ
ทะเบียนพาณิชย์
พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๑๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๔๗๙
- (๒) พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐
- (๓) บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัด หรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจการรักษารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

(๑) “รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) “นายทะเบียนพาณิชย์” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งรัฐมนตรีได้แต่งตั้งให้เป็นผู้มีหน้าที่รับจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า บุคคลซึ่งรัฐมนตรีได้แต่งตั้งให้เป็นผู้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) “ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจ” หมายความว่า บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลซึ่งประกอบพาณิชย์กิจเป็นอาชีพปกติและให้หมายความรวมทั้งผู้เป็นหุ้นส่วนที่ไม่จำกัดความรับผิด กรรมการ หรือผู้จัดการด้วย

(๕) “สำนักงาน” หมายความว่า สถานที่ซึ่งใช้ประกอบพาณิชย์กิจเป็นปกติ

มาตรา ๖ ให้ถือกิจการดังต่อไปนี้เป็นพาณิชย์กิจ ตามความหมายแห่งพระราชบัญญัตินี้

(๑) การซื้อ การขาย การขายทอดตลาด การแลกเปลี่ยน

(๒) การให้เช่า การให้เช่าซื้อ

(๓) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนค้าต่าง

(๔) การขนส่ง

(๕) การหัตถกรรม การอุตสาหกรรม

(๖) การรับจ้างทำของ

(๗) การให้กู้ยืมเงิน การรับจํานำ การรับจํานอง

(๘) การคลังสินค้า

(๙) การรับแลกเปลี่ยน หรือซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การซื้อ หรือขายตั๋วเงิน

การธนาคาร การเครดิตฟองซิเออร์ การโหยกวัน

(๑๐) การรับประกันภัย

(๑๑) กิจการอื่นซึ่งกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๗ พระราชบัญญัตินี้มีให้ใช้บังคับ

(๑) การค้าแร่ การค้าแผงลอย

(๒) พาณิชยกรรมเพื่อการบำรุงศาสนาหรือเพื่อการศึกษา

(๓) พาณิชยกรรมของนิติบุคคลซึ่งไม่มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้น

(๔) พาณิชยกรรมของกระทรวง ทบวง กรม

(๕) พาณิชยกรรมของมูลนิธิ สมาคม สหกรณ์

(๖) พาณิชยกรรมซึ่งรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๒

การจดทะเบียนพาณิชย์

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดเป็นครั้งคราวโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่า พาณิชยกรรมใดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖ ในท้องที่ใด ผู้ประกอบพาณิชยกรรมจะต้องจดทะเบียนพาณิชย์

มาตรา ๙ ให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เป็นสำนักงานกลางจดทะเบียนพาณิชย์มีหน้าที่กำกับดูแลการรับจดทะเบียนพาณิชย์ตามพระราชบัญญัตินี้

ให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ เพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่ของตน

ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีความพร้อมเป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์เพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่ของตนได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาในการนี้ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดยังคงมีอำนาจรับจดทะเบียนพาณิชย์เฉพาะในท้องที่นอกเขตขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

** เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมสถิติและทราบหลักฐานของผู้ประกอบพาณิชยกรรมบางประเภทให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ เพื่อรับจดทะเบียนพาณิชยกรรมตามประเภทที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๓

** และมาตรา ๕ ให้สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ที่รัฐมนตรีได้ประกาศจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๙๙ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมีอำนาจหน้าที่รับจดทะเบียนพาณิชย์ตามที่กำหนดไว้เดิมไปพลางก่อน ทั้งนี้จนกว่าจะมีประกาศที่ออกตามมาตรา ๙ วรรคสี่ใช้บังคับ

มาตรา ๑๐ การจดทะเบียนนั้น ผู้ประกอบพาณิชย์กิจตั้งสำนักงานแห่งใหญ่อยู่ใน
ท้องที่ใด ให้จดทะเบียน ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่นั้น

ถ้าสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ และมาประกอบพาณิชย์กิจในประเทศไทย สำนักงานสาขาใหญ่ตั้งอยู่ในท้องที่ใด ให้จดทะเบียน ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ใน
ท้องที่นั้น

***ในกรณีที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้ารับจดทะเบียน
พาณิชย์กิจประเภทใด ให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจประเภทดังกล่าวจดทะเบียน ณ สำนักงาน
ทะเบียนพาณิชย์ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ในท้องที่ที่สำนักงานแห่งใหญ่ หรือสำนักงานสาขา
ใหญ่ตั้งอยู่ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๑ ให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจยื่นคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ ณ สำนักงาน
ทะเบียนพาณิชย์แห่งท้องที่ตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่
รัฐมนตรีได้ประกาศตามมาตรา ๘

ผู้ประกอบพาณิชย์กิจผู้ใด ประกอบพาณิชย์กิจภายหลังวันที่รัฐมนตรีได้ประกาศ
ตามมาตรา ๘ ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่เริ่มประกอบ
พาณิชย์กิจนั้น

กำหนดเวลาที่กล่าวในมาตรานี้ ถ้ารัฐมนตรีเห็นเป็นการสมควร ก็ให้มีอำนาจ
ประกาศขยายเวลาต่อไปอีกได้

มาตรา ๑๒ การจดทะเบียนพาณิชย์นั้น ให้มีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ และตำบลที่อยู่ของผู้ประกอบการพาณิชย์กิจ
- (๒) ชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจ
- (๓) ชนิดแห่งพาณิชย์กิจ
- (๔) จำนวนเงินทุนซึ่งนำมาใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจเป็นประจำ
- (๕) ที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ สาขา โรงเก็บสินค้าและตัวแทนค้าต่าง
- (๖) ชื่อ อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ตำบลที่อยู่ และจำนวนทุนลงทุนของผู้เป็นหุ้นส่วนใน
ห้างหุ้นส่วนและจำนวนเงินทุนของห้างหุ้นส่วน

*** แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๔

(๗) จำนวนเงินทุน จำนวนหุ้น และมูลค่าหุ้นของบริษัทจำกัด จำนวนและมูลค่าหุ้น
ที่บุคคลแต่ละสัญชาติถืออยู่

(๘) วันที่เริ่มต้นประกอบพาณิชย์กิจในประเทศไทย

(๙) วันของจดทะเบียนพาณิชย์

(๑๐) ชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจ ชื่อสัญชาติและตำบลที่อยู่ของผู้โอน
พาณิชย์กิจให้ วันที่ และเหตุที่ได้รับโอน

มาตรา ๑๓ การเปลี่ยนแปลงรายการใดๆ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๒ กิติ การเลิก
ประกอบพาณิชย์กิจโดยเหตุใดๆ กิติ ให้ยื่นคำขอตระเบียน ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์
แห่งท้องที่ ตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง ภายในสามสิบวันนับแต่วันเปลี่ยนแปลง
หรือเลิก

มาตรา ๑๔ เมื่อนายทะเบียนพาณิชย์ได้รับคำขอตระเบียน และเห็นว่าคำขอนั้น
ถูกต้องตามพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง และประกาศซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว
ก็ให้รับจดทะเบียนไว้ และให้ออกใบทะเบียนพาณิชย์ให้แก่ผู้ขอ

ถ้าใบทะเบียนพาณิชย์สูญหาย ให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจยื่นคำขอรับใบแทน
ใบทะเบียนพาณิชย์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สูญหาย

ให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจแสดงในทะเบียนพาณิชย์ หรือใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์
ไว้ ณ สำนักงานในที่เปิดเผยซึ่งอาจเห็นได้ง่าย

มาตรา ๑๕ เมื่อได้จดทะเบียนพาณิชย์แล้ว ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจจัดให้มีป้ายชื่อ
ที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจไว้ที่หน้าสำนักงานแห่งใหญ่ และสำนักงานสาขา โดยเปิดเผย
ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับจดทะเบียน

ป้ายชื่อนี้ให้เขียนเป็นอักษรไทย อ่านได้ง่ายและชัดเจนและจะมีอักษรต่างประเทศ
ด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะกระทำบนแผ่นไม้ แผ่นโลหะ แผ่นกระจก กำแพง หรือผนัง

ชื่อในป้ายกิติ ในเอกสารใด ๆ กิติ ต้องใช้ให้ตรงกับชื่อที่จดทะเบียนไว้ และถ้าเป็น
สำนักงานสาขา ต้องมีคำว่า “สาขา” ไว้ด้วย

มาตรา ๑๖ ให้มีกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง มีอำนาจหน้าที่พิจารณา และให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการถอน ใบทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบพาณิชย์ซึ่งกระทำการฉ้อโกงประชาชนปนสินค้าโดย เจตนาทุจริต ปลอมสินค้าหรือกระทำการทุจริตอื่นใดอย่างร้ายแรงในการประกอบ พาณิชยกรรม และให้มีอำนาจพิจารณาและให้คำแนะนำในการรับจดทะเบียนพาณิชย์ใหม่ด้วย

เมื่อรัฐมนตรีได้รับคำแนะนำของคณะกรรมการ ตามความในวรรคแรก รัฐมนตรีจะ ถอนใบทะเบียนพาณิชย์หรือสั่งให้รับจดทะเบียนพาณิชย์ใหม่ก็ได้ แล้วแต่กรณี

ห้ามมิให้ผู้ถูกสั่งถอนใบทะเบียนพาณิชย์ประกอบพาณิชย์ต่อไป เว้นแต่รัฐมนตรี จะสั่งให้รับจดทะเบียนพาณิชย์ใหม่

มาตรา ๑๗ ให้นายทะเบียนพาณิชย์มีอำนาจออกคำสั่งเรียกผู้ประกอบพาณิชย์มา สอบสวนข้อความอันเกี่ยวกับการจดทะเบียน และในระหว่างเวลาทำงานให้นายทะเบียน พาณิชย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปทำการตรวจสอบในสำนักงานของผู้ประกอบ พาณิชยกรรม เพื่อให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ประกอบพาณิชย์ต้องอำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนพาณิชย์และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร

มาตรา ๑๘ ผู้ใดประสงค์จะตรวจดู หรือขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่คัดสำเนา และรับ รองสำเนาเอกสารเกี่ยวกับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิที่จะทำได้ในเมื่อ เสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้ว

หมวด ๓

บทลงโทษ

มาตรา ๑๙ ผู้ประกอบพาณิชย์ผู้ใด

(๑) ไม่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) แสดงรายการเท็จ หรือ

(๓) ไม่มาให้นายทะเบียนพาณิชย์สอบสวน ไม่ยอมให้ถ้อยคำ หรือไม่ยอมให้นาย ทะเบียนพาณิชย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบตามมาตรา ๑๗

มีความผิดต่อระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท และในกรณีตาม (๑) อันเป็น ความผิดต่อเนื่องกัน ให้ปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งร้อยบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้เป็นไป ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ ผู้ประกอบพาณิชย์กิจผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือมาตรา ๑๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท และในกรณีอื่นเป็นความผิดต่อเนื่องกัน ให้ปรับอีกวันละไม่เกินยี่สิบบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๑ ผู้ประกอบพาณิชย์กิจผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ วรรคสาม มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

หมวด ๔

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๒ การประกอบพาณิชย์กิจซึ่งจะทะเบียนไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้ จนกว่ารัฐมนตรีจะได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ยกเลิกการจดทะเบียนนั้น และเมื่อได้ประกาศยกเลิกการจดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่ใดแล้ว ให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจซึ่งถูกยกเลิกการจดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่นั้นยื่นคำขอจดทะเบียนใหม่ภายในหกสิบวัน นับแต่วันประกาศ

กำหนดเวลาดังกล่าวข้างต้นนั้น ถ้ารัฐมนตรีเห็นเป็นการสมควรก็ให้มีอำนาจประกาศขยายเวลาต่อไปอีกได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป.พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี